

Бүхь оронд байх үндэсний нэгдэлтэй

УРЯТ - МОНГОЛ ОЙ УНЭН

Угтэй Ойгоой, БМАССР-ий Верховно Советдэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

Ноябрь

13

1941 он ЧЕТВЕРГ

№ 268 (3272)

Сэн 15 мүнгэн

„Манай түрүүшын зорилго хадаа немецко-фашистска дарлалтаһаа манай арадые сүлөөлхэ гэдһэн ябадалда байна“.

И. В. СТАЛИН

ДИИМНАЙ ЭЛИДХЭЛ—МАНАЙ ЯБУУЛГЫН ПРОГРАММА МУН

Төсө арцуудай инаг вождь, тэмсэг ба илалтын шэмэг агуухэ Сталиной ноябрь ба 7-до хэлэһэн үгэнүүдые манай орой, бүхь дэлхэй прогрессивнэ хүн түрэтэн хэз анхаралтайгаар шагнамаднимнай агуу гүн гүнзэгэи занартай элидхэл хадаа жүүд үнөөд хүсэтэй байһан та илүнахай дайсанай галтака турилтанүүдые үсэд таар тулажа, газар унааһин шүхэм бүрлнэ жэшээ зэргэ-рхэлэи ишэн зоригтойгоор алажа ябаһан манай даргаар Армин ба Улан-Сэргэтай босцуудые, бүхь совет-радые шэнэ шэнэ баатаршал-шэнэ шэнэ героическа хэр-уриалан дуудажа, немецко-фашистска булмтаргаһаа дуу-сэргөшлнэ хүчиннэ үлөөл-сэргөшлнэ хэлэһэн эрид зоригтоор зоригжуула.

Зүүлхэ гэдһэн үүсхэл энэ үдэр-үүдэй долгиң соогуур түрэмж гараба. Энээнннэ республикын бүхь эрэгтэй би эмэгтэй хүдэмэ-ришад ба колхознигуд халуунаар утган дэмжэхэн хөлжэ дамжа-гүй. Хамаг бүхь юумээ фронтто зориула! Хамаг бүхь хүсэээ дайсанга даралтада үгэе!—Гэдһэн энэ дайшалхы лозунгууд мүнөө бодото хэрэг дээрэ хүсэн түгээ бэелүүлэгдэхэ ёһотой.

Дайсан болбол сэрэгэй техни-кын талаар—танк ба самолетоор—бидэһэрнэ горьтойхон булжо байна гэжэ нүхэр Сталин хэлэе. Зүгөөр энэнь ходо тэмжэ байха бэшэ, харин ойрын сэг соо манай сэрэгэй техникэ немецко фашистска булмтаргаһаа эрилин тех-ническэ хүснэ хооо булжа гара-хан байха ёһотой. ба булжа гарахан байха. Юуб гэхэдэ, ма-най материална резерв барагда-шагүй ехэ ба улам бүр ургажал байна: манай арад болбол фронт-до хэрэгтэй бүхь юумнэ заагаа-һан болзор соонь хүсэ шадалаа хайрангүйгөөр ижаллан бүтээжэ гаргахаар эрид шууд илчилгэи байна; ээсстээ, манай союзнигууд—Англи ба Америка болбол биз-пэрта үгэжэ байгаа туһаламжаа улам хүсэжүүлжэ байна. Тинхэдэ, харин гитлеровскэ түрэг зээрмэ-шадэй хүсэн ба техникэн улам улам шарин бууража, тэмнэй тэ-лимн, һанаржа бутаржа байха юм.

Немецко империалистуудай ба тэднэй армиуудай бута сохидо-хонь зайлашагүй. Манай хэрэг үнэн—бидэнэр алахаби! Зүгөөр элэнэй түлөө агуухэ вождь нү-хэр Сталиной элидхэл соонь хэ-лэгдэһэн бүхь заабар ба эрлэтэ-нүүд болбол бидэнэр бүгэдн тэмсэг ба ажалай программа бо-лохо, бодото хэрэг дээрэ бөөлү-лэгдэхэ ёһотой.

Хүдэлмэришад! Гансахан лэ нөрмөө үгүүлэн дүүргэхээр хи-заарлаха бэшэ, харин али аргаар бүхь юумэндэ хялгаталга хээ, бүтэһэн продунцингаа шанарые дайжаруулаха, сөрн үннэ буула-ха, уралан зөхөлгөмэ ба уралан нарижуулыг үргэлжэ хэрэгдэхэ гэхэ мэтэ санаадаа—энэ бүгэдэ хадаа фронтто танай бодото ту-һаламжа болоно. Колхознигууд! Гансахан лэ уялгата оруулагда-нууда гүрэнэ тушаахаар хи-заарлаха бэшэ, харин хамаг хүдэл-мэрнээ сэрэгэй гурмаар табига, адуу мала тобир партизанар ондо оруулаха, машина ба трактортай заабаһаринэ түрэн дүүргэхэ, өр-дө хэжэй үндэр ургасада эртэн-һээ бита бөхн һуури түхээрхэ г. м. санаадаа—энэ бүгэдэ хадаа фронтто танай бодото туһаламжа болоно. Энэ бүхь хүдэлмэрдэм-най вождниг урял ба заабари-нууд программа болохо үгэнэ.

Шэнэ шэнэ илалтануудай тү-лөө урагнаа! Немецкэ булмтар-гаһаадые гүйсэд үй бута сохихын түлөө!

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОЮО

НОВАБРИН 10-АЙ УГЛӨӨНЭЙ МЭДЭЭСЭЛ

Ноябрийн 9-эй һүнийн турнада манай сэрэгүүд дайсаңда эсэргүү байлдаануудые бүхь фронт дээрэ ябуулба.

Ленинградска фронт дээрэ йбуулгаа хэжэ байһан манай авиачастынууд ноябрийн 6 ба 7-ой хоёр үдэр дайшалхы ябуул-гануудые хэжэ зуураа 50 фа-шистска самолетые үгы хэһэн байна.

Лейтенант Даниловый коман-даны доро ябадаг манай хоёр тшэ Ленинградска фронтын нэгэ участка дээрэ дайсанай ара тала-да сүмэрэн гараад, немецкэ нэгэ рото солдатые үгы хэбэ.

Гүйсэд баян баримтын ёһоор, Орловско областто немецүүдээр эзэлэгдэһэн районунда ябуулгаа хэжэ байһан партизануудайр йүү-дэй хоёр һарада һомо хэрэгсэлтэй дайсанай 39 ашаңтай машина, 2 танк, 2 самолет, 17 хуягта ма-шина, 9 мотоцикл, 11 хүүргэ, эдөө хоолой база үгы хэжээ, дайсанай 517 солдат ба 20 офицер алагдаба. К. райондох партизанска отряд илангаяа амжалтайгаар ябуулгана хэна. Нүхэр Т. гэг-шын командалдаг партизанска от-ряд болбол хүүргэ эбдэжэ, немецкэ колононуудай хүлээлөө тһал-ба. Мун энэ отряд немецкэ само-летые бууджа гэмтэбэ. Тэрэ самолет булжа хэжэ баатай бо-лоод, командатаа хамта үгы хэг-дэһэн буйла. Немецүүд партизанска отрядые үгы хэһин тулаа мотоцикл ба велосипед унаһан 200 хүнтэй сагаан финишүүтэй эхэһэн бүлэг отрядыудые хаяба.

Нүвдндөө партизанууд ой модон соо нууга түхээрэд, сагаанфини-шүүдэй дүтэлэн ерэхэлээрнй буу-дажа ажилһан байгаа. Сагаан-финскэ солдатууһаа 8 хүн алаг-дыжа, хэдэн хүнүүд шархатаа. Улашанынь тэрьедэн ариһан байна. Энэ һүни тус отрядай бу-сад 3 бүлэг хэдэн хүүргэнүүдые һандаргаат, мурн дээрхи паром-ые үгы хэбэ. Энээн дээрһэнэ дайсанай колононуудай дабицла-та шилээ удаан сэг соо хаагһан байгаа.

Нүхэр Д. гэгшын командцлаг түгөөлгө лэгэ отряд болбол немецкэ шигобой машинада эбтолго хэһэн байна. Гранатавуудайр ба хуяг соолдог һомонуудайр нэгэ машинта ба 5 немец үгы хэгдээ. Тус отрядай бүлэг партизанууд К. гэгэ райондо хооломол гран-тануудайр 4 немецые алаад, 2 немецкэ хуягта машина загсаа-һаа гаргаба.

Иалхан Орел горотто «Комму-наль» гэгэг ресторанда немецкэ гарнизонной командовани болбол офицеруудта печер түхээрһан байгаа. Партизанууд горотто нэб-тэрэн ороод, ресторандай байрые гранатавууд ба горючнтай бутыл-катуудайр шэлэбэ. Түймэр ба та-һаралгаһаа 150 шахуу фашистска офицер үгы хэгдэһэн байна.

Немецкэ солдатууһаа абтаһан бэшг болбол германска тилэй ала байдал ба һанал бодыые ойлтуулаха. Германтин городууд ба тосхонунда абтаһан бэйла-гууд сонордо ба гүн гутралгаар нэбтэрэнхэй, Солдат Иосиф К. гэгшнээ Мюльдорфаһаа һампа-ниһн илгэжэ мэдэсэнэ: «Манай-

хйнай олон хүлүүд зүүн аүгтэ үхэжэ хосороо. Үшөө шэнэ гэм-тэл хэмы шэнэн болохо гэшэб. Хэрбээ тэндэ үбэлдөө үлөө һаа, таанар бүтэдөөрөө һалхат». Хүг-шэн эхэн һалалгаа зобожо хү-бүүн Генрих Бойертэ нигэжэ бэ-шэнэ: «Таанар мүнөө дан коло Россид ябашоо байнат, тэндэһэн таанар гэгэртэе гаража пүдаха гэшэ гүт?» Немецкэ солдат Мн-хазель Штамм гэгнэ һаяхан эхэ-һэн бэшг абаа. Тэрэн соонь дайг болбол бүгэдннэ хангтай боллоо гэжэ бэшгэдэһэн байна. Амяа аришалхын тулада «аресаа һэлгэ гэжэ эхэнэ заана. Штамм гэгнэй эхлнпээ заана энэ үгые дууджа, пленда орожо гүйсэдхэ-бэ, Солдат Г. Шманек гэгшээ тэрэнэй эсэгтэй илгэжэ мэдэсэн-нэ: «Хенфельһн хүбүүн үгөө, Мартын үгөнэһин Бретштейтер мун үгөө. Энэ ехэл үйдхартай байна. Эсэгын хаана юм? Энэ дайг хэээ дүүрэхэ юм?» Ган: Б. гэгшын һамганиһн Эраиһаһаа гомолотойгоор илгэжэ бэшэнэ: «...Горотдоннай эдөө хоолой аба-даа тон муу болоо. Карточкаар юуһые үтэнэгүй». Виктор Пач-ковскодо мун тшмэрхүүгээр бэшэ-нэ: «...Худалдажа абаха юуһн-сгүй. Оройдоо юуһнсгүй...» Ун-тер-офицер Венер Крегерта ма-дэсэһениһн: «Дрездендэ үлэ-хэһэн боложо байна. Дий һаяр дүүрһэй гэжэ, бүтэдөөрөө дүлэ-пэ. Энэ тухай танай тэмнэ юу хэлсэлбэ, бэшгт. Манай энэ бү-хь зоболонгой эсэ хэээ болохо юм?»

Таряһад энэ захиралтын гүй-сэхэхөөб арасба. Тинхэдэнэ не-мөпүүд бүлэг тариалалы абаад тон эхээр сохихон ба 5 хүннэе булталай хараһар байтар бууда-жа алаһан байна. Алагдаһан ти-риалһадай гэрүүдннэ фашист-нууд шатажарһан байгаа.

Анастасьевска тосхондоо 5 кило-метрын газарта нэгэ калава соо-һоо немецкэ хоёр солдат ба нэгэ офицер үхэһэн бэһе немецүүд олобо. Тэрэ үдэртөө энэ тосхойн ажаһуунгай бүлэг арестовалагда-һан ба тэднэй гэрүүд матаагга-һан байна. Ленинградска обла-стийн Дно городой газарай талмай дээрэ немецүүд хүннэе үлгэл алаха 15 бутуулай сахые бэл-дэбэ. Иалхан фашистска банци-дууд 10 хүдэлмэришнннэ үлгэжэ алаһан байна. Гитлеровскэ алуур-шад тэрэ талмай дээрэ горотто ба тэрэн шалар ажаһуунгаһаа 8—10 хүннэе үдэр бүр үлгэжэ алаба.

Советска ард болбол Агуухэ Октябрска социалистическэ ре-волюциһн XXIV ойе ажалай фронт дээрэ шэнэ илалтануудые туй-лажа угтаба. Таджикска респу-блика хүбэн тушаалтын гүрэнэй түсэбнэ ноябрийн 7-до дүүргэһэн түсэбнэ.

НОВАБРИН 10-АЙ УДЭШЫН МЭДЭЭСЭЛ

Ноябрийн 10-ай турша соо ма-най сэрэгүүд дайсаңда эсэргүү байлдаануудые бүхь фронтууд дээрэ ябуулба. Илангала хатуу шанга байлдаанууд фронтын крмыскэ ба тульска участкауудта болоһон байна.

Ноябрийн 9-дэ болоһон агаарай байлдаануудта 12 немецкэ само-лет бута сохидон унагагдлаа, манай гээлтэ—5 самолет.

Ноябрийн 9-ай турша соо ма-най авиачастынууд болбол дай-санай 70 танк, 23 ехэ буу, эс-лэптнэ 4 точка, ябаң сараг ба сэрэгтэй аһаа тэһэн 450 авто-машина, 17 бронемашина, 50 шахуу мотоцикл, сэрэгтэй хэрэгсэл тэһэн олон лөвөжө үгы хэһэн ба гэмтэһэн, полк хүртэр дай-санай ябаң сараг ба морито сэрэгтэй 2 эскадронннэ тараан үлгэһэн ба үгы хэһэн байна.

Немецко-фашистска хара золь-гууд сэг зуура эзэмдэһэн райо-нуудтаа хүсээрхэлжэ ба зэрлпг аашинуудые ябуулжа үргэлжэ-лөөр, Кировотградска областийн Семеновка тосхондо немецүүд ха-лаа бүхь талха ба үхэр малаа германска армия тушаалты гал-жэ тариалтаа захирһан байна.

Гүрндөө хүбэн тушаалта мүнөө үргэлжэлөөр. «Грознефтькомбинатад» коллек-тив нефть абалтын жэлэйнгэ түсэбнэ гүйсэдхэбэ. «Малгобек-нефть» хүдэлмэришад ба ин-дустриууд жэлэйнгэ түсэбнэ 22 процентээр үзүүлэн гүйсэхэһэн байха юм. «Майкаинзолото» трест алта абалтын арбан хоёр һарын-га түсэбнэ ноябрийн 7 болтор дүүргэе. Жэлэй эхлнһээ хойшо энэ коллектив болбол пелтон жэлэй мун энэ үе дотор үгэлһнөө нэгэ хахад даһин ехэ алтые орондоо үгэлһн байна.

Дзержинска металлургиче-ска заводой коллектив октябрийн урда тээ абһан уялтануудаа ам-жалтайгаар гүйсэдхэжэ, үлгэл-бэрлннгөө жэлэй түсэбнэ ноябрийн 7 хүртэр сүм дүүргэһэн байна. Агуухэ һайнүдэрлэтын үрч тээ Карагандагай олон шахтанууд пүүрһа абалтын жэлэйнгэ түсэ-бнэ гүйсэдхэбэ. Горькийн нэрэмжэ-тэ шахтын олон хүдэлмэришад нэгэ хахад ба хоёр жэлэй норма-нуудые арбан һарын турша соо дүүргэһэн байна. Нилжэ Тагида Гурбалаһи Интернационалай нэ-рэмжэтэ үүрхэй гориһугуу мүнөө жэлэй үйлдэбэрлннгөө түсэбнэ гүйсэдхэбэ.

ХРОНИКО

Ар-ай Верховно Советэй Пре-зидиум болбол нүхэр К. А. Уман-скийн Нарбемниел дотор ондоо сэрюесалтата хүдэлмэриэ том-лодонтоһын данарамдуулан, та-риһннэ США-дахн СССР-эй Олоо ба Бүрн эрхэтэ лөсөлэй уял-гануудһаа сүдөөлбэ.

Москвада немецкэ самолетуудай хэһэн довтолго

УРАГ ДЭЭРЭ: Командованинга дайшалхы даалгбаринуудые эрхим һайнаар гүйсэхэлэг тор педна матерай номандир ахалагша лейтенант С. Н. Вобрыкин (баруун гэр талда) ба боцман Н. А. Бобров.

СССР-эй АРАДАЙ КОМИССАРНАРАЙ СОВЕДЕЙ ТОГТООЛ

Улаан Армин дээдэ начальствуоши составта сэрэгэй нэрээрэгнүүдые олгохо тухай

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Советэй тогтоохонь: Улаан Армин дээдэ начальствуоши составтай поурвуутта СССР Союзай Верховно Советэй Президиумэй 1940 оной майн 7-ой Указаар тогтооһон сэрэгэй нэрээрэгнүүдые олгохо.

Генерал-лейтенантын нэрээрэгнэ:

- БОДИН Павел Ивановичта
МАЛИНОВСКИЙ Радко Яковлевичта
ПОДЛАС Кузьма Петровичта
СОВЕТНИКОВ Иван Герасимовичта

Артиллерийн генерал-лейтенантын нэрээрэгнэ:

- БЕЛОВ Павел Мироновичта
ГОВОРОВ Леонид Николаевичта
ДЕРЕШ Николай Андреевичта
КОРНИЛОВ-ДРУГОВ Василий Георгиевичта
ТИХОНОВ Виктор Георгиевичта

Танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенантын нэрээрэгнэ:

- ТАМРУЧИ Владимир Степановичта.

Генерал-майорой нэрээрэгнэ:

- БАТОНЯ Александр Васильевичта
БОРИСОВ Аркадий Борисовичта
БОРИСОВ Федор Захаровичта
БОХОВЕЦ Георгий Климентьевичта
ВАСИЛЬЕВ Павел Ивановичта
ВЕЩЕЗЕРСКИЙ Георгий Александровичта
ГАГЕН Николай Александровичта
ГРЕЧКО Андрей Антоновичта
ЕВСТИГНЕЕВ Петр Петровичта
ЖМАЧЕНКО Филипп Федосеевичта
ЗАХВАТАЕВ Никонор Дмитриевичта
ИЛЬИН Лев Дмитриевичта
КОРЖЕНЕВИЧ Федосий Константиновичта
КОРПУНОВ Андрей Антоновичта
КРАСИЛЬНИКОВ Даниил Ефимовичта
МАРИНГЕВИЧ Владимир Николаевичта
СВЯТЫЙСКИЙ Лев Соломоновичта
ЧЕРНЫШЕВ Федор Васильевичта
ЮШКЕВИЧ Михаил Куприяновичта

Артиллерийн генерал-майорой нэрээрэгнэ:

- БЕЗРУК Семен Федоровичта
ВАРЕННОВ Сергей Сергеевичта
ВОСКРЕСЕНСКИЙ Александр Ивановичта
ЖУБ Иван Яковлевичта
КУРБАТОВ Александр Ивановичта
ПЕТРОВ Михаил Осиповичта
ПОЛЯНСКИЙ Николай Ивановичта
СЕМЕНОВ Николай Николаевичта
СЕМЕНОВ Николай Николаевичта
СТРЕЛЬБИЦКИЙ Иван Семеновичта

Авиациин генерал-майорой нэрээрэгнэ:

- БОГОРОДЕЦКИЙ Александр Константиновичта
ЗАПШЕВ Александр Сергеевичта
ЗЛАТОВЕТОВ Абрам Ефимовичта
САКОВНИН Алексей Антоновичта
СКРИЧКО Николай Семеновичта
ТУРГЕЛЬ Иван Лукичта
ЛРЦЕВ Виктор Ивановичта

Танкова сэрэгүүдэй генерал-майорой нэрээрэгнэ:

- КУЗЬМИН Григорий Исаковичта
МИХАЙЛОВ Николай Филипповичта
ТИМОФЕЕВ Сергей Михайловичта.

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Советэй түрүүлгшэ И. СТАЛИН.

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Советэй хэрэгүүдые хүтлэгшэ Я. ЧАДАЕВ.

Москва, Кремль, 1941 оной ноябрийн 9.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЕЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Младша сержант Стемасов П. Д. гэгшэдэ Советска Союзай Геройн нэрээрэгг олгохо тухай

Немецкэ булмтаргаһаа эсэргүү тэмсэлэй фронт дээрэ Командованин дайшалхы даалгбаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэ-хэ зуура баатар зориг ба геройство гаргаһанайн түлөө младша сержант Стемасов Петр Дмитриевичтэ Лениной орден ба «Алтан Одон» медаль барюулгатайгаар Советска Союзай Геройн нэрээрэгг олгохо.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлгшэ М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

1941 оной ноябрийн 9.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЕЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Майор Кротов Б. А. гэгшэдэ Советска Союзай Геройн нэрээрэгг олгохо тухай

Немецкэ булмтаргаһаа эсэргүү тэмсэлэй фронт дээрэ Командованин дайшалхы даалгбаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэ-хэ зуура баатар зориг ба геройство гаргаһанайн түлөө майор Кротов Борис Андреевичтэ Лениной орден ба «Алтан Одон» медаль барюулгатайгаар Советска Союзай Геройн нэрээрэгг олгохо.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлгшэ М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

1941 оной ноябрийн 9.

ГИТЛЕРОВСКЭ ШУШАША ШУНАХАЙ НОХОСУУДАТ А УХЭЛ!

(ВКП(б)-гэй ЦК-ийн ДЭЭРЭЙН ГҮНЭЭДЭЙ)

Гитлеровскэ армин моральна байдал түргэнээр муудаж байна

МАЛОЯРОСЛАВЕЦКА ЗҮГ, (ТАСС-эй спецкорр). Үглөөгүүр эртэ «хэ түргэнээр үзэг» атакын үедэ мавай танкын подразделениеүүдэй нэгэн немецкэ 34-дөхи дивизион 80-дахин полкин 3-дахин батальоний 11-дөхи ротые бутэ хиа сохин үгэ хөөн байгаа. Ротохоо үлэгшадын габал: 2 ефрейтор, 4 буудалга ба 1 сапер. Тэдэнг илэндэ бөөэ тушаанан байна.

Шлендэ орогшодой газра талын шөхө харата гитлеровскэ армин солдадай физическэ ба моральна байдал муудангашаа элитээр гөршөлнө. Тэдэнг нэгэн—Карл Вольман бүри ноход, нүдэндөө шил хөжэ явана. Халархай нимгэн курткануудын сэрэгэй формодо адли бөөэ, харин спортивна костюм шэнги. Толгой дээрнэ—лунай хуушаршанан пилотконууд. Дотор хубсаханай орондо—шоононой «эрэцаар» оёгшомол жельет шэнги хирэ болошон телефонгерей, мүн тинимэ оймонуудтай. Нэгэньше солдатын тэрэнгэй тоодо сапертой перчатканы, баарыньше үгы. Хүйтэнхөө багзылшөһөн илсэнүүд дайн гэшэ бидэндэ «одохы дүүрэгэ гэжэ» «хэ баартайвууд.

Ротын командир бидэниие сахуудай харуудла элгөхөдөх батальоний командованиба тагда эсэргүүцэхэ үхэр буу эрийн байгаа. Тэд бидэндэ үхэр буу үгөөгүй хэн. Танай хүндэ тагнуудай үзэгдэл манай дунда намаргаа гаргаа хэн. Ротын командир болбол нүхэ малажа ба бөшөлше мууны саана хоргодохын команда үгэжээ үрдишан байна. — гэжэ ефрейтор Карл Тегель хөөрэнэ.

Мүн энэ Тегель гэшын үгөөр хадаа нүүлэй үедэ 34-дөхи дивизион батальонуудба миш гурбанын нэгэн үзэһэн байна. Нүүлшын шөөдөхөлгө хөөр харин гандэ—аугустын 20-дө болоһон байгаа.

Фашистка армин рядовой солдаудай дарлагданги байдала байдаг тухай солдат Карл Бюльман хөөрөнэ. Тэрэнгэй үгэнүүднэ мэдэхэлэ, Минск городые эзэлһэнэй нүүлээр 34-дөхи дивиз гөрдэры ара талда амархын түлөө элгэгдэхэ юм гэжэ командованинь энэ городой түлөө байдаануудай ахар урил сонсохон байгаа. Тэдэ амаралта үгтөөгүй юм. Үгнүүдшөһөн дивизион «Сохилтын группын» составта дахин оруулжа үүрүүн Смоленскэ зүгтөшөө, тингээд Малоярославецка зүгтэшэ элгээбээ.

Убэлэй ойротоло, советскэ частинудай зоримгой эсэргүүцэлгэ ба контратаканыуд фашистнуудай жөргөдэ урмынь хухаруудна.

34-дөхи дивизион рядовойнууд нүүлэй недели болтор үдэртөө 200 грамм хилэмэ ба хаа на горототой шүдэ абадаг байһан юм гэжэ солдат Теодор Нилэн хөөрөнэ. Нүүлэй үедэ үхэмшье хилэмэ үгтөөгүй хэн.

Командовани болбол зүүн фронт дээрэ бүхи хүсэвүүдэ хала. Түрүүшын үедэ Африка эзлэгдөһөн танкинуудынь бид эндэ хартаб. Тэдэниие хоолон талын газарай хүрбэндэ адли болгон шэрдөһөн байдаг. Тинэ эдэ танкинууды мүнөө «хэ ларалаар ондоогоор шардад зүүн фронтын байлдаануудта оруулжа байна. Улаан Армин эсэргүүцэлтэ даншэ баа «хэ хүсэтэй ха. Манай дабишала нүүлэй үедэ аалдда, тингээд дайнай эсэрье маршьше солдат харангуй, — гэжэ граната шөдөгшө Отто Гривенштеттер тугэсхэнэ.

В. Арфьев.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Пулеметчигүүд байлдаанай түрүү линидэ ошоно ябана. (Баруун зүг).

СОВЕТСКЭ БОМБОВОЗУД БЕРЛИН ДЭЭРЭ

(«Красная Звезда» газетын тусхай корреспондентһээ).

Нэгэтэ нүүн, хүртэ самоледуудай далинууд нүүн харанхыл байрн ямархалда гэнэ. Нүүлшын түхэрбэлтүүд гүйсэб. Экинэ жуушын машинанууд соогоо нүүри нүүрнэ эзэлхэй. Летигуудайнай үдэр гарнууд штурвалынууда баринхай. Үшөө хэдэн секундэ сар унгарнэ, самоледуудай винтыгүдэ айхалда эршигтайгаар эрлэжэднэ. Туйлай томо корабилы үдэр гатар дээрээ гайхалтай хүнзүхээр табаран хэдлэнэ.

Советскэ бомбовозууд болбол фашистын харанхыл—Берлин тагша шөгэн нийлээб. Дүй үрнэлтэй ба мэргэжэлтэй хүнүүд эдэ бомбовозууды жөжөөлөн ябуудна.

Нилгэд улаан ябана зам урлан. Гитлеровскэ Германиян столицада ошохо зам энэ нүүн бадайнше жөгдөхэй. Нил байбэгүй. Халуун шүдүү долоһонше летигууд туйлогшо хөжөрөн байжа метеорологическа сводкотой (агаарай байдал тухай мэдэгдэтэй) тагшижаа хэн. Синоптикуудай тэмдэглэһэн эмгэгүүхэн тэмдэгүүд болбол эндэ, тэнгэридэ, тон дээрэ бархад ягхалда нөбтэ харашагүй үүлэн, дабашагүй манан болоһонхой байба. Шүүргэлхэн шанта байгаагийн хүсэтэй урлаана манай хүнүүд өфөдэнтгөө хүсэл зоригые ба мэргэжэл шадабарине тулган забанан байна. Абаһан даабарина яабашье гүйсэхэлхэ харэгтэй байгаа.

Та тавилан зоболоһон олон олон советскэ хүнүүдэй ами наһан тагһарка, эрлэг гестановецүүд халаа нүүн харанхылаар далгалан ажана амгалан нүүн тун зонитор байра уруу орожо. Иртала оруулан зоболтонүүдэ хүртэ муухайгаар саазалан ажала абалшажа ябалам малам.

Далинуудта улаан одон тэмдэгтэй туйлай томо машиннуудай күлөө соо нүүн хүнүүдэй бөө сальхал шанта үбшөөтэ нэрбүүлхэн ябах юм. Манай арата фашистын дээрмэһэнэй тохболдуудан зоболонгы ханахата гашиуудтай. Тингээ бүрэн манай штурманууд улам найлантайгаар Берлин тэһнээ замак олгоно, тингээ бүрэн манай летичнууд оршон тойрон байгаа агаарай ба муураалтай улам зүрхжэйгөөр тэмсэхэнэ.

Агаарай онгосонуудан гитлеровскэ Германиян дээгүүр нийлээ ябана. Бүтүү харанхы соогуур Берлинэй оршондо дуталжа ябалаба. Берлинэй оршондо советскэ машинануудай хүтэлэе яабалтгөө дайсан огтошье мээтэргэ дабишала батарейнууднэ ябана ангиргүй. Хорото лабаринууда манай нүүнн дэлхэй тэһнэ харабайһан матар зүтэ мэтэ городо дээгүүр самоледууднэй элил ябана.

Берлинэ ажайлмэһөрнөө прелатиниүүд халаа дилэхилээ городойнтоо заха үзүүрээр юм. Металлургическа ба машина бүтээдэг заводуудын баруун хойто зүгтэн байдаг. Тэдэнтинь мүнөө зоболотонхой.

Нэн түрүүн хаяжархын советскэ гал бомбонууд тэһэржэ, түймэрүүдэйгээ тодоор зоболотон гэнэн газаруудынэй гэрлэтүүлэн харуулжа үгэб. Эхэ гал бомбонуудай тэһэржэ түймэр болготонд дээрэ ортожо мэгдэлһөн зөнтгэ арталгэрн хайна хэрэм дайралдахысаа буудаж ахилэ. Замда замак үгэдэг номууд тэнгэринэ элдэб үгтэн зурлаануудар нийш тийшөн зурлана. Эдэн манай самоледуудта дэлгэхэншье гэжээ ушаруулаагүй.

—Берлин ошохо замые биднэр һайн мэдэгдбн, энэ замаар үшөө хэдэн дахин нийлэхэлэй!— гэжэ шпитан Колецко гэгшэ энгөһөн хэлэб.

Тингэдэн бүтэдөөрөө зүбшөөн батална.

Капитан И. СМРНОВ.

Партийна ажабайдал

Хүдэлмэриие зүбөөр табиһан газарт

Эсэгэ ороноо хамгаалын агуухэ хийһан ажилһынаа хойшо партияно-политическэ ба агитационо хүдэлмэри болбол шөвхэдэн табидала байна. Үргэн арад нийтин дунда ойлгууламзын хүдэлмэри үргэнээр ябуула, гөрөөчэри Улаан Армин баатар байдаанууды хүн бүхэндэ хонороо тайлолжала ба манай ахэ ороноо хүртэ амуу тохоболтоһоние колхозник, хүдэлмэрин ба абахаанын бүхэндэ хэдэрүүлхэ агитатор бүхэндэ арюун үйлэе байгаа.

Хамар юмээ фронтын итгэртэ эррүүлжа гэнэн хүдэр Сталиный уриагай харюуда ажагай үнэрэг бүтээһүүдэ туйлаха зорилгы хүн бүхэндэ ойлгуулаха ёстой байгаа.

Мүнөө Хорин аймагай колхозууд, предпритиүүд ба эмхи зургаанууд дээрэ 5 агитацион ба 19 агитколлективтай 151 агитатор хүдэлмэриг, Зүгөөр бүтэдэ агитационнууд, коллективүүд ба агитаторнууд өөһөншөө хүдэлмэриинэ шөнэхэн табижа, мүнөөдөр зорилгы хаяжа наазаагүй.

Хандагатайн моо бөлэхэлэй механизированин цунтын дэргэдэ агитацион болбол эмхи хөгдөлһөн сагһаа хойшо өфөдэнтгөө хүдэлмэри мүү баатар табижа шала. Агитацион үдэгдэн директор нухар Морозов томлогдолон байна. Хамта 13 агитатор партияна суглаагаар батала жага тус-тусгай частогүүдэ талха абаад долоон хоног дотороо 3—4 удаа үлгэнаршид, абахаагүдэ ба тэрэ элэн аханарүүдтэй хөгдөлөө ба гэжэ үшлагагэй унгарганэ. Дундэ «Права» түрүү бөшүүд, нухар Шербаковой стата. Октябриин урда тэхэ социалистическэ мурсыон, фронтхой байлдаанай энгэһүүдэ ба бусад асуудалуудар хөөрөлдөөнүүдэ үнгэргөө. Октябриин 1—15 хүр-

тар 630 хүнэй хабаадагтана 20 гаран урма зангы абуудай агитаторнууд нухар Сахаров, Фоминская, Агайдина ба Котов гэгшэ илгэһаа ородоогтор хандагай ба хөөршөө асуудалуудай үлгэбөрнө талтай холбоодуулан ябуула ашаар эхэнэрэй үшгөтөк хүдэлмэридэг хүдэлмэриинэ бүрлингөө нурмы үлгүүрэдэ байна. Агитатор Морозов (тагша хүсэдбаша да) хүрүүлэн директор) бөө эсэгэ ороноо хамгаалын агитацион тухай лекция уншад, нөө агуухэ полковнец Алексей Суворов тухай лекция бөлдэ байна.

Мүн тэрэншөөн Агагай соной «Улаан одон» колхозой үдэг агитацион үдэгдэнэ Жакоб Батони) агитацион табиһан байна. Тус колхоз бөдүй хүдэлмэрин талаар дотороо түрүү ябана. 1941 он тушаала ёстой хүдөө ажуулануулай уялгата бөдөли болорһоо хөлө уршид дүүргэе. Малай үблэжэһын ба хэлые дүүргэн ба Улаан мийн бөшүүдэ дулаан хуяга бөлдөгдөгдө бүхи колхозникин хабаатаалаа.

Энэбай ажамуудар агитацион хүдэлмэриинэ һайнаар ябуула шалаагүй агитационнууд байна. Жаһаахадэ, Хорин МТФ дэргэдэ агитацион мүнөө тэрэе хүдэлмэри муртайгөөр ябуудэб. Парторганизацни сөлтэри, нухар Аюев эрэгэ агитацион үдэгдэнэ тэрэ муртайгөөр агитацион болбоһоние, тон нуха хүдэлмэри дэргэдэ байна. Хорин МТФ-эй хүдэлмэриинэ дунда дулаан хуяга агитацион тун халгалтагүй ба манай удхалнарые ойгуулжа таггүй байна.

Д. Цыренжапов.

Москвады орохо замууд дээрэхи байлдаанууд

БАРУУН ФРОНТ, ноябриин 4. (ТАСС-эй спецкорр) Немецкэ командовани болбол Москва тэһшө довтоло хөкье бөлдөхэн үнгэрэгшэ ба мүнөө үдэрнүүдэ немэлтэ хүсүүдэ татагалга үргэлжэлүүлэ. Манай сэрэгүүд болбол бүхи фронт дээрэ дайсанай тагнуудай сэрэгүүдэ эсэргүүтэ мөн, үндэр һөрөмжые гаргана. Москвады орохо замууды хамгаалжа байгаа боецүүд шөнэ хатуу шанга байлдаанда орохоор бөлдн.

Командир Говоровой учасок дээрэ немецкэ танка ба ярган сэрэгүүдтэ эсэргүүцөн хатуу шанга байлдаанууд үргэлжэлнөө. Нухар Цыганов комиссартай частин боецүүд болбол гурбадхид үдэрэ дайсанай танка эсэргүүтэ хатуу шанга байлдаанууды үргэлжэлүүлэ байна. Мозайска зүгтэ зүүгшэгээр Д. пункт багта шөшөй харгы дээрэ 67 немецкэ танк үгн хөгдөн ба ярган сэрэгтэн тон хэе хоролто ушаруулагдаба. Угшөө үдэрнэ энэ учасок дээрэ шөнэ хүсэнүү-

дые татаад, 30 танк, полк тухай ярган сэрэг ба морито сэрэгэй 4 эскадроние довтолгодо хайһан байгаа. Дайсанай бүхи довтолгы манай частнууд хатуугаар гэдэргэн сохин, немецүүд угаа хэе хоролто гэгэлтэ орожо сухарнһан байдаг.

Мүнөөдөр дайсан болбол Нар муриинэ гаталха гэжэ хэдэн дахин үдэһэн байна. Командир Ефремовой боецүүд болбол дайсанай бүхи атакые амжалттайгаар гэдэргөн сохоб. Командир Голубевэй частин учасок дээрэ дайсанай эдхитэй абууланууд болоогүй.

Командир Захаркинай часть болбол контраданда эсэргүү амжалттай контратаканыудаа үргэлжэлүүлнөө. Нүүлэй байлдаануудай медицинскэ сестра Анастасия Трошинская гэгшэ илгэһаа өхөөр шалгарла. Анастасия хадаа мархатаһан 32 боец ба командирые байлдаанай газарна гаргажа, аршалһан байна.

И. Грибов.

Боецүүд бэлэгүүдые абана

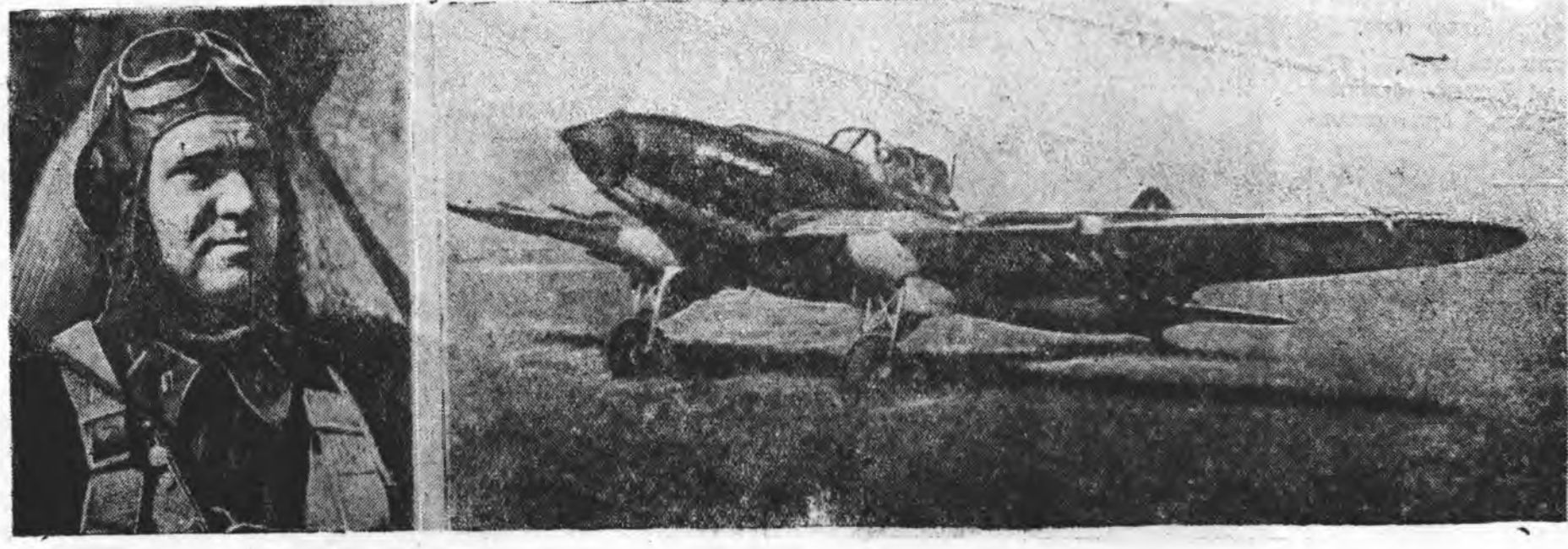
МАЛОЯРОСЛАВЕЦКА ЗҮГ, ноябриин 3. (ТАСС-эй спецкорр). Баруун фронтын түрүү линий манай ороной ажалшыва Улаан Армин гөрөөчкэ сэрэгиндтэ үдэр бүри бөлөгүүд ороно.

Һаяхан командир Ивановой частин боецүүд хэдэн посылаануудые абаба. Московско областтын Солнечногорскһоо А. Г. Максимовай элгөөһөн тагшай-ханаар халгаланхай хайрагай байла. Боецүүд Зубаков, Рудой ба Индичий гэгшэд дайсанай миночетно буудалга соогуур посылакые адална. Тэрэни соон ородосотой гараар баглалан хөгдөн лотор хубсахан, шарф, бритва, колбаса, марчелад, бөшөгэй саарһан ба бусад хэрэгсэлүүд байба.

Хажуудан, нугөө подразделениин боецүүд баһа посылакануудые адална. Тэрэни сооһон мүн тулаан хубсахан, колбаса, сыр гарана. Посылка бүри соон хани нухарай хубаар бөшөһөн урлн найртай бөшөгүүд хөгдөнхэй. Москваяй, Свердловскын, Горькын ба бусад городуудай хүдэлмэ-

ришэд болбол Улаан Арми ба Улаан-Сэрэгэй Флотто зоруудан бүү элгэс ба сэрэгэй харгсэл-нүүдэй гаргалгые үдэрһөө үдэртэ өхөдхөжэ байһан тухайгаа мэдүүднэ.

К. Корявичев.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: зүүн гарһа—Советскэ Союзай Герой Семён Григорьевич Гетьман, баруун гарһа—С. гэжэ райондох дайсанай сэрэгүүдэй бөөгнэргые бута. В. Ивановой фото. (ТАСС).

Партида түрүү хүнү орожо байна

ХОРИ. (Манай тусхай корреспондентһээ). Эсэгэ ороноо хамгаалын агуухэ дайнай ажалтай хойшо партиин ээргэдэ түрүү хүнүд орожо эхлэб.

Агаагай сомоной «Улаан Одон» колхозой дэргэдэ партиинэ агитацион болбол тэрэ колхоз МТФ-е дагша нухар Норин Дугарова гэгшые ВКП(б)-гэй членэй гишадата абаба. Мүн колхозой хонин ажалай фермые дагша—3 жэлэ улаагаар Хүдөөһын бүхэсоюзна выставкэдэ баазаалсан нухар Митэб Галов гэгшэ партиин членэй кандидат орохоор бөлдөхөжэ байдаг болбол энэ жэлдэ мал борилжа гүрэнэй түсэбэ үзүүрэн дүүргэхэ байна. Мүн шэлэн нүүхэр Ханда Габеева партиин ээргэдэ орохоор

О. Цыбин.

ЖДИНГОО УРЯАГААР ШЭНЭ ШЭНЭ ИЛАЛТАНУУДАЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЭ!

... Манай эрэгтэй ба эмэгтэй үдэлмэришэд, албахаагаар бол- м предприятинууд дээр эсшээ сусаршагүйгөөр хүдэлмэрлэхэнэ шайлашагүй шухала. И. СТАЛИН.

Манай хүдэлмэрийн аша харюулагдаба

ХОРИ. Дээр Курбын сомоной Калининэй нэрэмжэтэ колхозой гахайн хүр Цыбик Бунца гэжтэ гахайн фермэ дээр эрхмн стата- вец гэжэ тоологдог юм. Нүхэр Будаева гахайн фермэ дээр тон ха- лун оролдосойгоор ба зоотехническэ зааба- ны ёһоор гахайнуудаа харууналдаг байна. Энэ- нь ашада гахайнуудын үлэмжэ тобир тар- нууд ба үхэл тахалда дайрагдаггүй байна. Э- жэлдэ түсэбтэ дабарин ёһоор Будаева абол харууналжа байһан 30 гаран гахайн 12- оо түрүүлжэ, 84 поросенко абаха байһан аад, гэднень түрүүлжэ 116 поросенкые хоролто- гдөөр түлжүүлжэ шадан байна. Мүнөө нэмэлтэ түлбэрийн ёһоор нүхэр Цыбик Будаева үлүү түлжүүлһэн 32 поросенкы 8-ые өрөө абаха болобо. Мүнөө колхозой правлени абол авас болгон 2-3 поросенко үгэхөөр га- алба.

О. Цыбиков.

Дамжуулгын Улаан туг

Улаан-Удын депогой халуун цэгүүдэй коллектив болбо- ло Октябрьскэ революциин XIV оёе үйлдэриин гай- мт илалтаар утгаба. Октябрь һарнигаа түсэбтэ 250 мт дүүргэһэн байха юм. Ажалай фронт дээр эршээтэ амжалтануудые харуул- х түлөө энэ цөхэй коллективте депогой дамжуулгын туг үгтэбэ.

Н. Петров.

Вождингоо уряае бодотоор харюулхабди

Энэ һарин 8-эй үдэр хүдэлмэрийн һүүлээр манай комбинатай клуб соо зон олоороо суг- рба. Гүрэнэй Оборонны Комитетэй түрүүлжэ- ндэр Иосиф Виссарионович Сталиной хэлэһэн шидхэл тушаа митинг болоһон байгаа. Нүхэр В. Сталиной хэлэһэн үгтэ Талханай комбина- тэй хүдэлмэрийн ба албахаагаар радиоогоор- ое, газетэ дээрэнэһе уншанан сонсоһон ир- төө үшөө дахин танилсаһые хүсэһэн байна. Комсомолой организациин секретарь нүхэр Влук гэжтэ үгэ абажа хэлэхэдэ: "Нүхэр Иосиф Виссарионович Сталиной хэлэһэн элд- н бэдэндэ эли тодоор ойлгодоно. Манай Тал- ханай комбинат болбол Октябрьн урда тээхи шалстическэ мурьсөөнэй аша туһаар жэлэй- нэ түсэбтэ 10 һара соо 123,7 процент дүүргэ- хэ. Шуһан һабарта немецкэ фашистуудые дары- тань газар дэлхэйн хурьһан дээрэнэ хожжа- лын тулада, үйлдэриингөө бүтээһе гурбан ахаар дээшлүүлжэ, ажалай фронт дээрэй шалтануудаа арбиджа, вождингоо уряае бодотоор харюулхабди!—гэжэ мэдүүлбэ. —Галзуу муухай дайсание гал һомоор сорь- ө һалгахын тулада бүхы хүсөө гарган хүдэл- мэрлэхэб. Октябрь һарнигаа түсэбтэ 144,3 про- цент дүүргэжэ һэм. Энэһэнэ хойшо үдэр бүридэ өрмөө 150 процентһэ доошо баш дүүргэжэ- хэ уялга абанаб",—гэжэ нөгдөдхи пекарниин агадир нүхэр Лысик хэлэнэ. Талханай комбинатай коллектив хадаа агууехэ- нэ уряагаар энэһэнэ хойшо улам ехэ зоригтойгоор ажаллахаар зоригжоһон өстэ, доро заагдаһан уялгануудые абага гөбөл: 1. Октябрьн урда тээ хөһөн социалистическэ мурьсөөгөө улам саашан үргэлжүүлхэ. 2. Жэлэйнгэ үйлдэриин программые 150 процент шаран хайнтайгаар дүүргэхэ. 3. Бүхы түлшэ ба электрөөнергие 15 про- цент хүртэр арбилха.

А. Обусинский.

Улаан ашаанууд таһаралтагвй хубарна

ТАРБАГАТАЙ (Телефоноор абтаба). Улаан ашаанууд та- һаралтагвй олоһон эмхидхэ- жэ гүрэндэ тарья тушаалгы- үтэр түргэнөөр түгэхэе тухайда үүсхэл гаргаһан "Га- гант" колхозой членүүд өөһ- дынгөө хэлэһэн үгэдэ хура- ба. Һүүдэй мэдэгээр тус кол- хозойхид 30.000 пуд ороһоо бөлөхдөй пунктнуудта туша- аһан байна. Ингээд байха- даа тус колхоз болбол уял- гата тушаалгаһаа гадна, МТС- өй хүдэлмэрийн түлөө оруул- ха натура түлбэрөө гол тү- лэб дүүргэбэ гэшэ.

"Гэгэнт" артелиин үүсхэ- лээр улаан ашаануудые оло- ноор эмхидхэһэн колхозууд тарьятушаалгаһаа шууд дүү- ргэжэ байна. Жэшээхэдэ: "Авангард", "Искра", Чапае- вай нэрэмжэтэ колхозууд боло- но. Мун төрөшлөн "Заря" ба Держинскийн нэрэмжэтэ артелинууд һүүдлингээ ашаануудые абаажа, тушаалгаһаа дүүргэжэ шахуу байна.

Ороһоо шэрэлгөө дүүргэ- һэн колхозууд өөһөднгөө хуршээртэ социалистическэ туһаламжа үзүүлнэ. Чапаевай нэрэмжэтэ артелиин хэдэн арбаад мординь "Путь Ле- нина" колхозой тарья шэр- рэлгэдэ туһална, тэрэһэнэй ашаар, тэндэ ороһоо тушаал- га мөнэ һаар дүүргэһэн.

Тинхэтэй хамта, баһа хо- жомдожо абаһаные колхозууд бин. Илангаа Куйтэной сельсоветэй, Кагановичын ба Ворошиловай нэрэмжэтэ ар- телинууд гүрэнэйнгэ урда уялгала гүйсэхэдхэн тал- хаар нилээд хойно таһараад яабан. Зүгээр, тэндэ ороһоо шэрэлгые шамдуулжа тушаа һүүлэй үдэр эрд шууд хам- жээ абтаад, морид, автомаш- на ба тракторнууд аһала олоһоор табигдаба.

Эдэ үдэрнүүдэй амжалтанууд

Хэжэнгын ба Сулхарийн модо бөлөхдөй участогуудай эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд болбол арадуудай агууехэ вождь ба баг- ны нүхэр Сталиной элдхэдэ зор- юулагданан митингүүд дээрэ абаһан социалистическэ уялгануу- даа бөлүүлжэ захиалаба. Дайнэй эхилхэтэй хамта үйлдэри дээрэ гаража ажаллаһан гэрэй эзэн 42 өхөнэр үдэр өрөө бүри үлүү һай- наар хүдэлмэрижэ байна.

Нүхэр Б. Бондарева ба А. Биш- никова гэһөдэй хүтэлбэриг модо отолоһонд бригаданууд Агууехэ Октябрьскэ социалисти- ческэ революциин XIV жэлэй ойн нэрэмжэтэ мурьсөөндэ ажа- гараад мүнөө мурьсөөгөө саашан үргэлжэлүүлнэ, стахановскэ ажа- лай эрхэм жэшээнүүдые харуу- лжа яабан. Энэ бригаданууд нүхэр Сталиной элдхэдэе лүбшэн хэл- сэлэһэнгээ удаа тусхайта жаа- габаринуудаа ходооо 115—125 процент хүртэр дүүргэдэг болоо. Тус бригадануудай хүдэлмэришэд нүхэр Шерстякина, Семенова ба бусад үйлдэриингөө даалгари- нуудые сэг үргэжэ 150 процент хүртэр гүйсэхэдэг байна.

Мун модо отолоһонд нүхэр Гор- деев, Черепанов, Красник, Кова- лев гэһэд шүһан фашизмые үй- бүтэ сохижо ябаа героическа Улаан Армиингаа босчуудтэ бодо- то туһаламжа үзүүлэн стаханов- скаар ажаллажа үдэр бүхэндэ хоёр гурбан нормонуудые үгэнэ.

Мүнөө тус модоотолхдөй учас- тоудай бүхы хүдэлмэришэд Гү- рэнэй Оборонны Комитетэй тү- рүүлжэһэн нүхэр Сталиной нанжэ үгэнүүдээр улам зоригжон, бүри ехэ амжалтануудай түлөө тэмсэжэ байна.

Н. Абдуев.

Манай колхозник ба колхоз- ницанууд өөһөдмөө таряалан дээрэ эсшээ сусаршагүйгөөр хү- дэлмэрлэхэнэ... зайлашагүй шухала. И. В. СТАЛИН.

Шэнэ илалта туйлахаар зоригжонхой

Бабушкин городой Райпищепромкомбинатай коллектив социалистическэ мурьсөөндэ бараандаа оролсоһонгоо ашаар октябрь һарнигаа түсэ- бтэ 130 процент дүүргэһэн байгаа.

Мүнөө тус коллективэй бүхы хүдэлмэришэд болбол Москва городой партийна ба нийтнэй организацинуудтай хамта болоһон ажалладай депутатуудай Москвоскэ совөдэй баярай засе- лани дээрэ Гүрэнэй Оборонны Комитетэй түрүүл- жэһэн нүхэр Сталиной хэлэһэн элдхэдэ зорюулагданан сугланууд дээрэ абаһан уялгануудаа эршэмтэйгээр дүүргэжэ байһанаа нөгөн дуугаар мэдүүлһэн ба саашада шэнэ илалтануудые туйлахаар зоригжоһон байна.

Жэшээхэдэ, нүхэр Кравченко ба Иванова гэһэд ажалай бүтээһе эрд дээшлүүлжэ, тусхайта даалгаринуудаа 126 процент дүүргэ- хөбди гэһэн уялгала бөлүүлэн, эдэ үдэрнүүдтэ ходо 240 процент үгөөд.

М. Ершов.

Уран бэлигтэ механик

Боробтор шарайтай, дунда эергнэ бөөтэй, 40 гарангай һанаһай нэгэ хүнтэй уулзаһонд хөв аагша бөлэй?—гэжэ һанажа адан байгари Селе- нгын аймсовөдэй гүйсөдкөмэй түрүүлжэ нү- хэр Шагдыров эрэгтэ хунтэһэн аажма хөдө- бэ: "Энэ нүхэр болбол манай Селегын аймаг соохи суута хүнүүдэй нөгөн, ямар - нэгэ губи талаангаар тохболожо олодог самородк гэ- шэ",—гэжэ танилсуулна.

Гар барилсажа танилсаһанаа эхилээд, ехэл илдам налагай ба аялдар анзын хүн байба. Энэ болбол Селегын МТС-эй ахаламжа механик нү- хэр Найданов Цыретор Найданович мун байба.

Нүхэр Найданов болбол гайхамшаг уран бэ- лигтөнэй нөгөн байһанаа өөрингөө үдэр бүрийн хүдэлмэрөөр үргэлжэ харуулжа байдаг. Нүхэр Найданов 1930 онһоо хойшо сэг үргэлжэ Селе- гын МТС-тэ ажаллаха зуураа эгээ мүнөө аха- лагша механик тун ехэ харюусалгата ажал ба гүнзэги найдалгы бөө дээрэе даажэ, бага бөшө амжалтануудаар өөрингөө һайн хүдэлмэришүү- дые харуулжа шадан байна.

Гансахан энэ тэдгээр нүхэр Найдановай хү- дэлмэри хизаарлагдана бөшө, харин тэрөөһэй һанагдашагүй уран хурсаар зохёһон зүйлиүүд хөдө хөдэн байха ба мүнөөһе зохёжо байһан гайхамшагууд байха юм.

Жэшээхэдэ, үнгерһон хэдэн жэлэй гурша соо өөрингөө мөргөжөл дээрэһөө трактор заһабарил- ха хэрэгтэ һанамгайгаар зохёон тааруудһан зургаан ондоо онһон зөмсөгүүдые бүтээжэ ша- данан байна.

Тэрэһэнэ гадна нүхэр Найданов болбол трак- торай түлшине арбилха туһаар зөмсөг бүтээжэ, мүнөө гуршалгада оруулхана байна. Баһа шөнө ёһоней саялжэ зохёжо, тэрэһэнэ дүүргэхэ ойро- тожо байна гэжэ ехэл урматтайгаар хөөрөн.

Нүхэр Найданов амаршы һургуулида ябагүй, гансахан өөрингөө хурса бэлиг ба сусаршагүй абаһаста оролдолог бүхы хүдэлмэридөө хам- дадаг дээрэһэн ехэ илалтануудые туйлаха шаданһанын хайхамшагтай байна. Энэ хадаа үнэхөөр социалистическэ хүмүүжүүлгын үрө мүн.

Х. Намсараев.

Юу ээргэдэ ябаха—коммунист бүхэнэй арюун уялга

Энэ арад болбо манай дөбөдхон немецко-фа- шисттарайгаһтай үхэлдэ оробо. Бүхы советскэ большевистскэ партиня, эр хани нүхэр ба багша мөе тойрон бүри нийтаар бодобо. Арад хадаа Лени- ний агууехэ партида, вождьдоо хизааргүйгөөр ба ингалана; эгээд энэ дайсание бута сохиын арга байлаандаа баатарлар- данга, ажалай фронт эршээ сусаршагүйгөөр хү- шээ. Түшэм ба бусад аяздэ аментүүдтэй эбсэ- штүү тэмсэлдэ урган ха- ны ба хүсэн түгэс Совет- шине байгуулгын зам дээрэ бүхы бэрхшээлүүдые Ленин—Сталиной парти зануудтэ амаршые парти- нудтэ айкашгүйгөөр ба эр арайтай аша туһала- н гээлтэ хангалтаа оро- нон байхаар, урда таби- ронгоонуудые гүйсэхэдэ- нэ өртүү зүрхтэй байхаар үлүүдэг байна.

Хэдэн олон жэшэүүд Бурят- Монголой түрүү коммунистуудай шударгуу эрхм ажалые харуул- на. Тэднэр хад хангагүй героическа ажал үгдэхэ, партийна баш массые дахуулжа яабан. Улаан-Удэ станицин поезанууд- дые холбоһо коммунистууд Ми- шуткин ба Тимофеев гэһэд оро- лойнгоо ашаг туһада мун хэр- гэһэй, тэрэ бүхэһе үгэхөөр ажа- ланад. Нүхэр Мишуткин вагонуудай минн байлые өөрингөө эрлэ- досотэ ажаллаар 2,9 час хороһон байһа, инхэтээ хамта нөгэ һа- рын туршада 1300 вагоночае гү- ала мүнөөһөн аба һаа, 4300 түхэр арбала. Нүхэр Тимофеев хүдэлмэриингөө темпие хоёр та- хин түргэтхэһэн байна; энэ ха- даа хүдэлмэрээ болзоһон 15— 20 минута урд дүүргэжэ юм. Улаан-Удын депогой хэдэн ар- баад коммунистууд стахановскэ ажал үүсгэгшэд байха юм. Жэшээхэдэ, машинист Новосель- цев лүһнүүдтэй болодын хү-

тэлбэригэһэн байжа, поезануудые болзоһон 54—45 минута уриэ жолоодожо асарна. Хоёр һарын саада тээ ВВП(б)-гэй членэй кандидат абтаһан коммунист Степа- нов коммунистын үндэр нэрэ эр- гые хүндэтгэйгөөр харуулна. Хөв- расчетно паровоз дээрэ хүдэлмэ- рилжэ зуураа тэрэ болбол хоёр һарын турша соо 2460 түхэр арбала ба паровозой дунда жэшэһэнэй гүйлгые нормоһон 184 километр түргэн болжо шаданан байха юм.

Селегнэ станицин начальни коммунист нүхэр Журавлев өөрингөө коллективтэ ехэ шада- наар эмхидхэн хүтэлбэригэһэн байна. Энэ станиц болбол Зүүн- Сибирин түмэр замай IV таһан дотор эрхм станицнуудай нэгэнэ тоолодожо замалгана политех- никэй дамжуулгын Улаан Тугтэ- байжа яабан. Станицинхид хамт мүнөө үбэлэй амаршые эрхэ бай- дагнуудта хүдэлмэрихөөр бэлэн. Эдэ бүтэһэн түлөө харгы замай начальни болбол нүхэр Журав- лев баяскалан хүргэһэн байна. Энэ станицин илалтануудай үндэ- һэ һуури юмдэ байба габар: нүхэр Журавлев ба эхли парти- ганизациин коммунистууд нүхэр нүхэдтөө ходоо ойлгууламжын хүдэлмэри абуудад, хүдэлмэри- шэн бүхэндэ тэрэһэнэй уялгые, оронойгоо урда тэрэһэнэй ажал харюусалгатай байһаные ойл- гуулжа үгэдэг юм.

Партийн членэй кандидат Петр Ануфриев—Хэжэнгын МТС-тэ лү- никека методээр хүдэлмэригые үүсхэһэн мун. Нүхэр Ануфриев мүнөө токар ба слесарөөр хүдэл- мэрлэнэ. Нүхэр Ануфриев дайны үдэ токарна стантоо хэйд тааруулгинуудые зохёжо; энэһэнэй аштар үйлдэриин бүтээсэ нилээд дээшлэхэе гадна, урдан оройн центриүүдтэ асаргалдаг байһан деталнуудые шотат дээрэ бүтээн гаргаж арга боломжонд оло- һон байна. Мүнөө энэ нүхэр үлэ- рийнгөө дабарине ходоо 200 процент ба дээшһе гүйсэхэдэ. Стахановскэ хүдэлмэрийн эрхм жэшээнүүд мун энэ МТС-эй аялуу комбайнерка партиин членэй кандидат нүхэр Майорова харуул- даг байна. Энэ комбайнерка өсөө- нойнгоо дабарине 130 проц- дүүргэжэ, түлшэ ба тоһоолгын материалые нилээн арбилан юм. Дайны эхилхэдэ хойшо нүхэр Майорова тон ехэ эмхидхэйгээр, амарха унтаһые мэдэгүйгөөр, хүдэлмэригдэ болоһон байна.

ПВЗ-гэй слесарь нүхэр Шафи- ров—энэ болбол ажалдаа шуудай, ехэ номтон заруу залтай, үйлдэриин дабарине ходоо үзүүлэн дүүргэдэг хүдэлмэришэн байһан юм. Дайны эхилхэдэ хойшо оромнай бүри ехэ бүтээ- сые эршэ, Тинхэдэһэн нүхэр Ша- фиров зарим хэдэ уралал эри- жуулга хөдө гэжэ шийдэһэн бай- гаа. Ехэ оролдосотон нарин хү- дэлмэрийн һүүдэ энэ нүхэр мада 12 мянган түхэр арбалага үгэ-

хэ нарижуулгын дуралдаг оруулаа. Тингээ октябрьн 9-дэ халалһан- гаа дабарине 5666 процент гүйсэ- гхэн байһа. Энэ сэрэгэй үшэн темп гаша. Коммунист Шафиров эгээл нимээр хүдэлмэришэ. Энэһэн шанги хүнүүд бидэндэ ханы зуу- гаад ба мянгадаар тоолодоно. Нимэ жэшээнүүдые олоор харуулжа болохо байгаа. Тээ гүн- зэги тьлда, ажалай фронт дээрэ коммунистуудай өөрингөө мо- ральна-политическэ шаһарые харуулдаг, өөрингөө хойнолоо парти- ний баша мүнөөдэ дахуулан һургадаг байһаные, эдэһе баримтанууд гүйсэдөөр харуулжа үгэнэ.

Коммунист бүхэн хаанашы амаршы хүдэлмэригдэ байгаа һаа эрхм коммунистуудта адалар хүдэлмэрижэ шахаха ба хүдэлмэ- рилхэһе ёһотой. Коммуниста найдагдан үгтэһэн даалгари—энэ хадаа угал харюусалгата тушаал байһанын, хэзэһине маргата ёһотой. Дайсажэ үгэжэ байгаа манай харюу сохилта урлага байна. манай хүсэн үдэр бүри, час бүри намаан. Өөрингөө эхэхэм амжал- таар аха оройнгоо хүсэ шада- лые арбидханабди, мүнөө дээрэ үшөө хүсэтэй, хорото дайсанай үхэһе өртүүлнэ гэшэбди. Гэгээлэй хамта, мүнөөдэ жэшээ боложо шадахагүй һалан ба зал- хуу хүнүүдые большевистүүдэй парти өөрингөө эргэжэ аяашые байлаха шадахагүй. Гэбэшэ,

Ленин—Сталиной партиин членэй үндэр нэрэмжэһе харюулаггүй, үйлдэри дээрэ өөрингөө түрүү шанарһаа тон ехээр дуудыдаг байна. Тинхэдэ, ВКП(б)-гэй Об- комой һаяхан боложо үнгэрһэн пленум болбол энэ хүдэлмэришэ- эрд байжаруулахыне бүхы парти- организацинуудһаа эршэн ба ял- лан практикческэ хамжэе яоуула- нуудые хараалһан байгаа. Пленум болбол ханашые, амаршые ту- шаалда байгаа һаа агитатор ба пропагандист байхыне, боль- шевистскэ партиин хэрэгэй түлөө ажаллание эмхидхэһе байхыне коммунист бүхэнһөө эршэн бай- на.

Манай арад болбол коммунист- нуудые ажалай ба тэмсэлэй түдүү- зэргүүдтэ ходооо харадаг дээрэ- рһэнэ Ленин—Сталиной партине иналгада; ба тэрэһэнэй хамта амаршы бэрхшээлүүдые даба- хаар казаял бэлэн байдаг. Иймөө түрүү зэргүүдтэ яобаха, тэмсэлдэ айтые мэдэхгүй байжа, арагтаа, эхэ орондоо ба партидаа һүүлһынгээ амисхал хүртэр үнэн сэхэ байгаа—ком- мунист бүхэнэй түрүүһын нанжн уялга юм.

Коммунистуудай үйлдэри дээрэ үүргые дээшлүүлжэ хадаа партино-политическэ хүдэлмэрийн шаһарһаа тон ехээр дуудыдаг байна. Тинхэдэ, ВКП(б)-гэй Об- комой һаяхан боложо үнгэрһэн пленум болбол энэ хүдэлмэришэ- эрд байжаруулахыне бүхы парти- организацинуудһаа эршэн ба ял- лан практикческэ хамжэе яоуула- нуудые хараалһан байгаа. Пленум болбол ханашые, амаршые ту- шаалда байгаа һаа агитатор ба пропагандист байхыне, боль- шевистскэ партиин хэрэгэй түлөө ажаллание эмхидхэһе байхыне коммунист бүхэнһөө эршэн бай- на. Манай арад болбол коммунист- нуудые ажалай ба тэмсэлэй түдүү- зэргүүдтэ ходооо харадаг дээрэ- рһэнэ Ленин—Сталиной партине иналгада; ба тэрэһэнэй хамта амаршы бэрхшээлүүдые даба- хаар казаял бэлэн байдаг. Иймөө түрүү зэргүүдтэ яобаха, тэмсэлдэ айтые мэдэхгүй байжа, арагтаа, эхэ орондоо ба партидаа һүүлһынгээ амисхал хүртэр үнэн сэхэ байгаа—ком- мунист бүхэнэй түрүүһын нанжн уялга юм.

Иймөө түрүү зэргүүдтэ яобаха, тэмсэлдэ айтые мэдэхгүй байжа, арагтаа, эхэ орондоо ба партидаа һүүлһынгээ амисхал хүртэр үнэн сэхэ байгаа—ком- мунист бүхэнэй түрүүһын нанжн уялга юм. И. БОЛОДОВ, ВВП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой эмхидхэһэн инструкторскэ таһагые эрхилжэ.

